

Tvorba Integrovaných územných investícií

1. Popis projektu

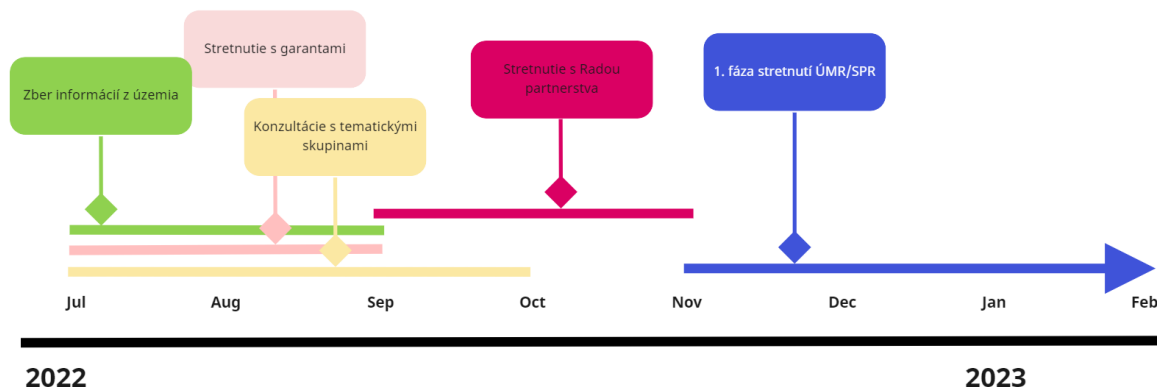
V októbri 2022 bola schválená Integrovaná územná stratégia (ďalej len „IÚS“), ktorá tvorí základ pre Integrované územné investície (ďalej len „IÚI“). Tieto investície prepájajú rôzne priority z Programu Slovensko 2021-2027 a prípadne tiež územia v rámci BBSK s cieľom dosiahnuť čo najlepší výsledok a efekt pre celkový rozvoj regiónu. Samotné IÚI sú zložené z projektov, ktoré sa nachádzajú v zásobníku projektov. Je to nový proces čerpania územnej alokácie z Programu Slovensko 2021-2027, ktorý sa líši od predchádzajúceho v tom, že VÚC ako koordinátor procesu tvorby IÚI cez Technický sekretariát má zabezpečovať spolu s územím tvorbu IÚI, ktoré budú výsledkom dohody v území a oficiálne schválené Radou partnerstva. Technický sekretariát pripravuje podklady na Radu partnerstva, a preto úlohou bude identifikovať spolu s územím IÚI, ktoré budú predstavovať bezpečné investície VÚC a budú súčasťou IÚS, t. j. akčným plánom do roku 2025, kedy by malo BBSK vyčerpať 70% alokácie BBSK PSK 2021-2027.

Zásobník projektov obsahuje aktuálne okolo 3000 projektov, ktoré je potrebné vytriediť, správne vybrať a nakombinovať tak, aby sa dosiahol cieľ IÚI. Taktiež máme určené prioritné projekty alebo len oblasti od jednotlivých SPR. Zároveň je potrebné IÚI a skladbu samotných projektov konzultovať a skladať spoločne s územím, resp. priamo s nositeľmi projektov a dosiahnuť tak najvýznamnejšie IÚI v území v rámci participatívneho a transparentného procesu.

2. Začiatok projektu: júl 2022

Koniec projektu: potencionálna tvorba IÚI do 2027

3. Fáze projektu (vrátane časové osy):

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

Fáza 1: zber informácií z územia (júl - august 2022)

V lete prebehli fázy zberu informácií z územia. Zber informácií z územia prebiehal prostredníctvom koordinátoriek, ktoré pôsobili v území. Koordinátorky telefonicky overovali stav projektovej dokumentácie a pripravenosť žiadateľov projektov. Aktualizovali tak zásobník projektov.

Fáza 2: Stretnutia s garantmi (júl - august 2022)

V rovnakom období ako prvá fáza prebehla aj fáza stretnutí s garantami. Stretnutia s garantami prebiehali v rámci úradu BBSK a viedli ich p. Kubišová a p. Mečiarová. Výsledkom tejto fázy bol zoznam kritérií výberu projektov od jednotlivých garantov. Spolu boli uskutočnené 4 stretnutia v témach: enviro-cestovný ruch, doprava, sociálne služby, podpora inovácií a podnikania. Stretnutia prebiehali individuálne, teda na každú tému osobitne.

Garanti vychádzali zo svojich analýz, pričom dostali užší zoznam projektov z územia, ktorý doplnili o projekty, ktoré považovali za dôležité. Na základe výberu projektov zároveň stanovili kritériá v jednotlivých oblastiach.

Fáza 3: konzultácie s tematickými komisiami (december 2022)

Plánované boli aj konzultácie s tematickými skupinami, dnes už krajskými tematickými komisiami, ktoré však boli nanovo zostavované až v priebehu novembra, takže došlo k posunu tejto fázy. Konzultácia (teda jedno stretnutie) s tematickými komisiami prebehla v decembri 2022, pričom hlavnou úlohou tohto stretnutia bola validácia kritérií, ktoré boli získané od garantov v priebehu leta.

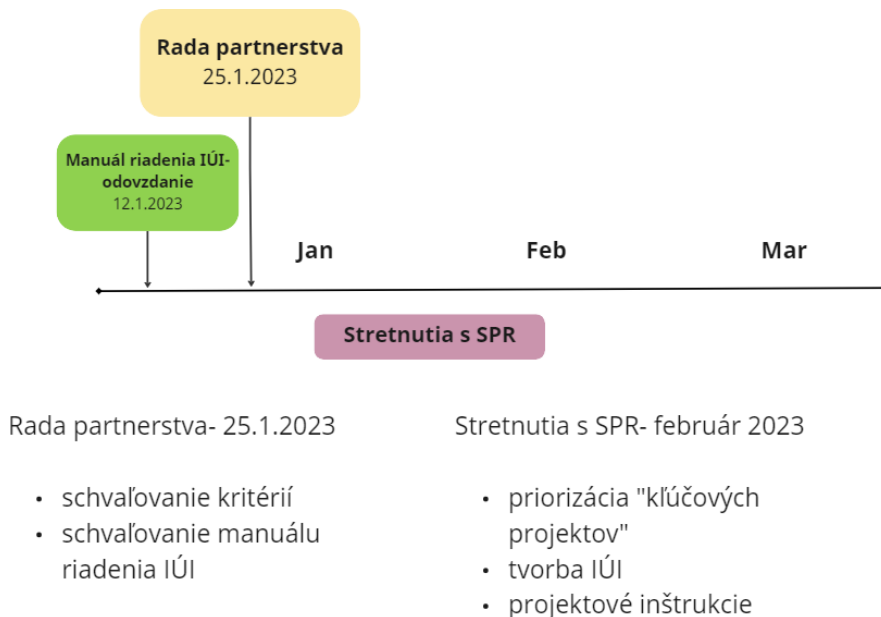
Fáza 4: Stretnutie s Radou partnerstva (november 2022)

V novembri sa ustanovila aj nová Rada partnerstva. Radu partnerstva vnímame ako súčasť participatívneho procesu, avšak ako tím koordinátorov participácie vstupujeme do zasadnutí Rady partnerstva len ako pozorovatelia, príp. pomáhame pri vypracovávaní podkladov. Rada partnerstva schvaľuje jednotlivé kroky procesu, ako aj projektové zámery či konkrétne IÚI. V tomto procese je to jediný orgán, ktorý disponuje touto právomocou. Súčasťou Rady partnerstva sú aj zástupcovia kooperačných rád, s ktorými aktívne komunikujeme počas celého procesu.

Fáza 5: Stretnutie s SPR/ÚMR (február 2023)

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

Vzhľadom na náročnosť celého procesu, ako aj faktory, ktoré z našej pozície nie je možné ovplyvniť sa aj posledná fáza, teda fáza stretnutí s ÚMR/SPR mierne posunula. Zásadným faktorom zmien je v celom procese MIRRI (teda Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky), ktoré pomerne neskoro a chaoticky informuje o zásadných krokoch v celonárodnom procese, a tým brzdí aj procesy na regionálnej úrovni. V decembri sa nám však podarilo zorganizovať prvé stretnutia s jednotlivými SPR. S každým SPR bolo uskutočnené jedno stretnutie, takže dokopy sme spravili 5 stretnutí. Cieľom týchto stretnutí bolo hlavne určiť tri špecifické ciele s najvyššou prioritou a tri špecifické ciele s najnižšou prioritou pre jednotlivé SPR. Okrem toho sa členovia kooperačných rád SPR oboznámili aj s užším výberom projektov za ich územie.

Aktuálne nás čaká fáza práce na Manuáli riadenia IÚI, kde bude zhrnutý postup tvorby IÚI od kreovania kritérií až po samotné skladanie projektov a tvorbu IÚI. Manuál by sme chceli predložiť Rade partnerstva na jej januárovom zasadnutí aj spolu s kritériami. Vo februári nás čakajú stretnutia s SPR v území, ktorých cieľom bude prioritizácia „kľúčových projektov“, tvorba IÚI a odovzdanie projektových inštrukcií nositeľom projektov. Predpokladáme, že v tejto fáze by mohla rola koordinátorov participácie skončiť.

Fáza 6: Schválenie zoznamu prioritných projektov kooperačnými radami (apríl 2023)

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

Kooperačné rady v jednotlivých SPR majú čas približne do konca apríla 2023 na schválenie si prioritného zoznamu projektov za svoju SPR. Opierať sa pritom môžu o výstupy a diskusiu, ktorá prebehla v rámci osobných stretnutí s SPR.

Fáza 7: Tvorba, schvaľovanie a realizácie integrovaných územných investícií (máj 2023 - do konca programového obdobia)

4. Výstupy:

- Výstup 1: Plán online stretnutí s SPR (modelový scenár stretnutia)
- Výstup 2: Protokol zo stretnutia s SPR ZV-DT-KA
- Výstup 3: Protokol zo stretnutia s SPR RA-RS
- Výstup 4: Protokol zo stretnutia s SPR BŠ-ZC-ZH
- Výstup 5: Protokol zo stretnutia s SPR BB-BR
- Výstup 6: Finálny výstup z online stretnutí s SPR
- Výstup 7: Pozvánky, prezenčné listiny a zápisy z piatich online stretnutí
- Výstup 8: Pozvánka, prezenčná listina a scenár stretnutie s Tematickými komisiami za účelom tvorby kritérií
- Výstup 9: Pozvánky, prezenčné listiny a zápisy z piatich stretnutí v strategicko-plánovacích regiónoch
- Výstup 10: Protokol zo stretnutia s SPR ZV-DT-KA
- Výstup 11: Protokol zo stretnutia s SPR RS-RA
- Výstup 12: Protokol zo stretnutia s SPR BŠ-ZC-ZH
- Výstup 13: Zápis zo stretnutia s SPR LC-VK-PT
- Výstup 14: Zápis zo stretnutia s SPR BB-BR

BUDE SA POSTUPNE DOPŔŇAŤ

5. Výsledky:

Výsledkom by mal byť nový fungujúci systém čerpania eurofondov, ktorý je založený na spolupráci územia a kraja, ako aj jednotlivých nositeľov projektov navzájom. Je možné, že tento systém bude v budúcnosti možné, s menšími obmenami, replikovať. Nemyslíme však, že ho bude možné prebrať inými krajinami.

Konkrétnym výsledkom by mali byť jednotlivé IÚI.

6. Cieľové skupiny pre konzultácie a zber dát

1. krajské tematické komisie
2. kooperačné rady jednotlivých SPR
3. zástupcovia samospráv
4. potenciálni Žiadatelia projektov
5. tematické pracovné skupiny na úrovni jednotlivých SPR
6. garanti BBSK
7. Rada partnerstva

Aktéri vyplynuli prirodzene z procesu, ktorý bol kreovaný ešte pred vstupom koordinátoriek participácie. Okrem takéhoto typu aktérov evidujeme v procese aj Garantov BBSK, ktorí boli zapojení z toho dôvodu, že väčšina z nich sa zúčastňovala tematických skupín pred týmto participatívnym procesom. Mali odborné informácie a pomohli vytvoriť kritéria výberu projektov v oblasti, v ktorej boli odborne spôsobilí tak urobiť. Krajské tematické komisie pomohli dokreovať kritériá v jednotlivých oblastiach. Rada partnerstva má v procese schvaľovací charakter- je to jediný orgán, ktorý má právomoc definitívne schváliť IÚI, ako aj postupy či kritériá. Kooperačné rady sú obdobným orgánom ako Rada partnerstva ibaže na úrovni jednotlivých SPR (takže ich je 5). Kooperačné rady majú pomerne dobré znalosti o pomeroch v SPR-kách a boli súčasťou predošlého participatívneho procesu. V rámci tohto participatívneho procesu ich využijeme vo viacerých stretnutiach, vzhľadom na ich znalosť prostredia. Nositelia projektov sú najprirodzenejší aktéri tohto procesu, nakoľko z ich projektov sa budú skladať jednotlivé IÚI. Cieľom procesu je spolupráca viacerých nositeľov projektov.

7. Pravidlá

Vzhľadom na dynamiku procesu je veľmi zložitá formulovať univerzálne pravidlá celého procesu. Pravidlá sa nastavujú vzhľadom na situáciu. Ďalej sa nastavujú aj pravidlá pre jednotlivé stretnutia, ale tie tiež závisia od situácie a jednotlivých stretnutí.

Široká ako i odborná verejnosť sa do celého procesu môže zapojiť prostredníctvom účasti v tematických pracovných skupinách v oblastiach:

- Zelený kraj aj pre budúce generácie + prepojený kraj (environmentálna oblasť – Životné prostredie a pôdohospodárstvo, strategická infraštruktúra a doprava)

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

- Zdravá, súdržná a vzdelaná spoločnosť (sociálna oblasť - riešenie nepriaznivej sociálnej situácie v priestorovo segregovaných lokalitách, občianska spoločnosť, sociálne služby, kultúra, šport a vzdelávanie, CR)
- Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika (hospodárska oblasť – odborné vzdelávanie, CR, podnikanie, digitalizácia a inovácie, smart cities & villages, veda a výskum)
- Fond na spravodlivú transformáciu (oprávnené okresy pre FST sú: Banská Štiavnica, Brezno, Revúca, Rimavská Sobota, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom; tieto budú definitívne potvrdené po schválení Programu Slovensko).

Viac informácií nájdete na stránke: <https://www.bbsk.sk/ako-sa-mozem-zapojit>

Výstupy zo stretnutí sa zašlú zúčastneným osobám a zároveň budú zverejnené na [webovej stránke kraja](#) v sekcii „Participatívne projekty“.

8. Rozpočet a jeho kapitoly

Aktuálne nie je nastavený rozpočet aktivít nakoľko všetky stretnutia s cieľovými skupinami sa diali online. Na stretnutiach v území vo februári 2023 však počítame s menšími výdavkami, ktoré sa budú týkať najmä občerstvenia- tie chceme hrať v rámci paušálnych výdavkov NP PARTI 2.

9. Projektový tím a zdroje

9.1. Vlastník projektu:

- Zuzana Lafféřsová- riaditeľka Odboru regionálneho rozvoja a cestovného ruchu (do decembra 2022), od januára 2023 spoločne aj s Anna Hriňová- nová riaditeľka odboru
- Vedúca Oddelenia sekretariátu Rady partnerstva- Zuzana Mečiarová

9.2. Komu eskalovať:

Z. Lafféřsová / Z. Mečiarová /A. Hriňová

9.3. Projektový tím a funkcie:

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

- Zuzana Lafféřsová- garantka projektu / Anna Hriňová- garantka projektu (zmena pozícií v januári 2023), zatiaľ budú mať túto agendu na starosti obe
 - Zuzana Lafféřsová, zuzana.laffersova@bbsk.sk, 0948 874 624
 - Anna Hriňová, anna.hrinova@bbsk.sk, 0940 982 370
- Zuzana Mečiarová- projektová manažérka / koordinátorka
 - zuzana.meciarova@bbsk.sk, 0940 996 673
- Ľuboslava Kubišová- projektová manažérka / koordinátorka
 - luboslava.kubisova@bbsk.sk, 0940 984 050
- Lujza Reiterová- členka realizačného tímu
 - lujza.reiterova@bbsk.sk, 0948 927 122
- Viktor Borš- Člen realizačného tímu
 - viktor.bors@bbsk.sk, 0940 946 560
- Júlia Kamenská- hlavný koordinátor participácie
 - julia.kamenska@bbsk.sk, 0949 006 950
- Dorota Vrbjarová Martincová- koordinátor participácie
 - dorota.vrbjarova.martincova@bbsk.sk, 0949 006 949

9.4. Očakávané externé ľudské zdroje a ich role:

Zatiaľ nevidujeme túto potrebu, ale do budúca ju nebudeme vylučovať.

10. **Požadované nástroje**

Zatiaľ sme pracovali s online nástrojmi a to: MS Teams, MIRO, Jamboard, MS Forms, e-mail, webová stránka BBSK

V priebehu roku 2023 však absolvujeme aj osobné stretnutie so zástupcami SPR. Zatiaľ však nevieme definovať aké nástroje budú na týchto stretnutiach použité.

Oslovovanie účastníkov prebehne mailom. Predpokladáme aj použitie Formsov za účelom registrácie.

11. **Plán pro komunikácie**

Komunikáciu majú na starosti najmä p. Kubišová a p. Mečiarová. Niekedy nastáva problém, že sa o stretnutiach rozhoduje na poslednú chvíľu a čas na vypracovanie a zaslanie podkladov pre účastníkov stretnutí je niekedy príliš krátky. Ak sa jedná o stretnutia, ktoré dizajnujú koordinátori participácie, jednotlivé pozvánky a zadania formulujú a upravujú i oni.

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

Platí že:

- Účastníci procesu sú oslovení mailom.
- Proces nie je otvorený všetkým, vybraným aktérom sa pozvánky na podujatia posielajú mailom.
- Pred väčšími stretnutiami využívame registračný formulár, aby sme mali čo najpresnejšie informácie o počte účastníkov.

12. Účel projektu

Projekt sa deje na základe nového programového obdobia a Programu Slovensko. Tvorba IÚI je nový proces čerpania územnej alokácie z Programu Slovensko 2021-2027. VÚC vystupuje v tomto procese ako koordinátor tohto čerpania. Účelom je čo najskôr a efektívne začať čerpať alokáciu s čo najväčším územným dosahom a so zhodou územia, ako aj nositeľov projektov.

13. Ako definujeme úspech projektu

13.1. Hmatateľný úspech:

- Odovzdané výstupy zo stretnutí, ktoré dizajnovali koordinátori participácie
- Vytvorené IÚI
- Účasť vybraných zainteresovaných aktérov na jednotlivých participatívnych aktivitách

13.2. Nehmatateľný úspech:

- Zhoda SPR na „kľúčových projektoch“
- Spolupráca medzi nositeľmi projektov
- Prehĺbenie spolupráce medzi samosprávami a BBSK

14. Obmedzenia

Niekedy nás značne obmedzuje nedostatok informácií zo strany MIRRI.

15. Riziká

Od: *Júlia Kamenská, koordinátorka participatívneho procesu*

1. Ako riziko vnímame najmä značnú chaotickosť procesu, čo môže v samosprávach ako aj pri nositeľoch projektu spôsobiť nechuť spolupráce do budúcnosti, a to aj napriek tomu, že sa jedná o zvýhodnený prístup k financovaniu ich projektov.
2. Zlé nastavenie procesov na národnej úrovni, čo my už zmeniť nevieme.